

ADMINISTRAȚIA
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori neînscrise nu se re-
trimite. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Biroaurile de redacție:
Brașov, piața mare Nr. 22
Inscrise mai primărie în Viena
Z. Wolff, Mess. Haasenstein & Volger
(St. Max), Z. Wolff, Schalk, Alois
Bayer, H. Döcker, A. Oppelt, J. Lon-
goberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger An'ou Mess. Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dauter; în Ham-
burg: L. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
zarzondă pe o coloană 8 or.
și 80 or. imbră pentru o pu-
blicație. Publicării mai dese
după tariful și învețială.
Reclame pe pagina III-a o
seră 10 or. v. a. s. 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta” este în tă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungari
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
In administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. On dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplară 5 or. v. a. s. 15
bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăci
înainte.

Nr. 176.

Brașov, Vineri, Sâmbătă 10 (22) August.

1891.

Brașov, 9 August v.

De când cu expozițiunea cehică din Praga și cu demonstrațiunile, ce se făcură acolo pentru solidaritatea slavă, presa franceză vorbește de o „Austriă slavă”, care „astăzi este în disgrație, der într'o di ar pute să se revanșeze”.

Și într'adeveră că numai de un timp încocoese la ivelă și „Austria slavă”, pe lângă „Austria germană”; adică, de când Cehii tineri au început să agiteze pentru frățietatea și solidaritatea între rasele slave din monarhia, și de când foile cehice și poporațiunea din Praga folosescă totă ocaziunea spre a accentua simpatiile lor pentru Rusia și pentru Franța.

Nu mai pe această împrejurare se întemeiează diarul parisiian „La France”, când dize, că monarhia noastră nu constă numai din Teuton și Maghiari, ci că trăescă acolo și milioane de Slavi, cari nu iubesc pe Germani mai mult decât pe Ruși și pe Francesi; pe această împrejurare se bazează când esclamă, că Francesii se bucură de simpatii cordiale în Austria, a căroră vatră este Praga.

Stând astfel lucrurile vor face puțina senzațiune cele ce se publică de cătră un raportor al diarului „Kreuzzeitung” despre o convorbire a sa cu Dr. Gregr, în care acesta se-i fi desfășurat programă de acțiune a Cehilor tineri.

Nu scimă într' un câtu i se pôte da sêu nu credemânt raportorului numitului diar, der vom șchița pe scurt cuprinsul pretinsului program de acțiune, care ne înfățișează nisce momente destul de interesante. Conform acestui program în locul dualismului ar avé se se înființeze un stat federativ care ar purta următorul nume: *Statele unite ale Austriei*. După acest program fie-care stat ar avé se fiă autonom în ce privește finanțele, administrațiunea și justiția, armata ar rămâne atacere comună,

der limba armatei ar fi pretutindeni limba teritoriului, din care se recrutază. Mai departe toate statele confederate ar avé se fiă reprezentate într'unu congres comun după modelul congresului nordamerican.

Dr. Greger crede o asemenea constituire a împărăției forte potrivită — ne spune raportorul foiei berlinese — pentru ca se pôte delătura divergențele dintre monarhia noastră și Rusia, pentru că Rusia, ca putere mare slavă ar vedé cu bucurie, că cele 20 de milioane de Slavi din Austria și Ungaria au fost érašii reaseđați în posesiunea drepturilor lor.

C'unu cuvânt memoratul program de acțiune al Cehilor tineri ar culmina în postulatul, ca Austria se fiă condusă și guvernată în spirit slav, adică se se razime mai mult pe cele 20 de milioane de Slavi, ér nu exclusiv numai pe Nemți și Maghiari.

Oră cât de mult s'ar pôte critica, din punct de vedere al intereselor generale, planurile slave, ideia autonomiei tuturor popórelor și țerilor este și rămâne idea viitorului, care-și va face drumul ei, pôte, într'unu mod, pe care astăzi nici că-lu putem prevedé.

CRONICA POLITICĂ.

— 8 (20) August.

— Diarul din Paris „La France” publică unu articol intitulat: „Amicii nostri austriaci” și iscalit de Raoul Frary. „Neue Freie Presse” estrage din acestu articol următoarele: În timpul de față este în Praga o expozițiune. Despre ea însă-și nu voi vorbi, căci ea o feră mai puțin interes, ca *demonstrațiunile*, la care dă ansă. Expozițiunea ofere curioșiei națiuni cehice ocaziunea, să se țină atatu de energiu, încatu împăratul s'a hotărât, să nu o *visiteze*. Francesii, cari acum de curând merseră la Praga, au fost primiți cu unu adevăratu entusiasmu, pe care poliția se sili

a-lu înabuși. Acum primescă acolo pe Ruși și pe alți Slavi, cari au venit pentru ca să fraternizeze cu Cehii, cari sunt apărătorii punctelor celor mai amenințate prin *invasiunea germană*. Boemia e *câmpul de luptă unde se luptă doué rase*. E de ajuns, că una dintre rase e cea germană, pentru ca *adversarii ei să fiă amicii nostri*, și pentru că ei posedă depina conștiință a alianței instinctive, care légă în totă Europa victimele vechi și noue ale ambițiunei germane, ce nu se pôte satura.

Vine acum unu pasagiu, pe care dize, „Neue Fr. Presse”, că nu-lu pôte reproduce din cauza legii de presă, și apoi unu pasagiu în contra Ungurilor, pe care de asemenea nu-lu reproduce numita foie. „La France” cotiuă apoi: „*Manifestațiunile ruso-franceze* au provocat în Viena cea mai mare amărăciune, der Austria nu constă numai din Teuton și Maghiari. Acolo sunt milioane de Slavi. Manifestațiunile dela Kronstadt au aflatu unu ecou în inimile tuturoră asupriților. Marseillaisa e oprită de poliția din Praga, der acolo în Praga o vor primi cu aceeași însuflețire ca și în Petersburg. Austria slavică, care astăzi se află în disgrație, își va putea lua într'o di revanșa. Până atunc însă, Francesii posedă în Austria simpatii cordiale, alu căroră căminu e Praga.

— În totă Franța s'au făcutu manifestații, Bordeaux, Toulouse, Pau, Albi, Monteban, Cahors, Auch, Narbonne, Marseille, Nimes, Saint-Pons, Clermont-l'Hérault, Bastia, în cursul concertelor organizate de musicile militare, publicoul a cerut imnul rusesc, a căru esecutare a fost primită cu aplause entusiaste. La Nice imnul rusesc a fost ascultat de public în picioare. Loval, șeful musiciei militare, refusându de a cânta imnul rusesc, a fost fluertat de public. La Mons imnul rusesc a fost cântat la picioarele statuei lui Chanzi. Ofțerii superiori, ce se aflau la prândă la generalul inspector Zurlinden, s'au sculat și au apărut la ferestre aplaudându. Consiliul comun al din Chaumont, a votat în unanimitate cumpăra-

rea de drapele rusesci pentru a fi arborate pe edificiile publice la concentrarea trupelor în acea localitate pe timpul manevrelor din Septemvre. Aceste drapele vor fi unite cu cele franceze. În aceeași ședință; d. Simeon, consilier comun al, a reamintit dorința exprimată acum șese luni de zile relativă la introducerea la universitatea de la Chaumont a limbei rusesci pe aceeași treptă ca și celele limbi reconuscute de utilitate națională. De la Perigueux se telegrafiază diarului „Tems”, că populațiunea din Bergerac a arătat o bucurie entusiastă la știrea, că generalul rusesc Obrutcheff a primit invitația ce i-a adresat municipalitatea, d'a prezida banchetul dat în onorea lui.

— Din Mars la Tour se telegrafiază cu data de 17 August: Eri s'a serbat aici aniversarea luptei dela Rezonville și Gravelotte, la care au luat parte peste 20,000 de ómen. Musica cânta alternativu imnul rusesc și marseillaisa. Sub-prefectul din Briey, Giraud, serbă la picioarele monumentului *alianța cu Rusia* și-și exprimă speranța, ce o are în viitoru.

Unu faptu nobilă alu junimei.

La scrisoarea studenților români din Anvers, pe care am publicat'o sub acestu titlu în Nr. 167 în foie de știri, președintele Asociațiunei transilvane, a adresat numiților studenți următorul răspuns, alu căru textu ni-se trimite din Anvers.

Nr. 297/1891.

Onorabilei Societăți a Studenților Români, prin președintele ei George Moroianu.

in Antverpia.

La trei zile după ce primiram stimatele D-V. scrisore din 3 August (22 Iulie), a. o., ni-a venit și suma de franci 181, dicensu una sută optzeci și unu, destinați a intra la fondul Asociațiunei noastre transilvane pentru literatura și cultura poporului român. Suma prefăcută la posta austro-unguresc, conformu praesei sale în valută austriacă,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Zizinu, 4 August 1891.

Iubită prietină,

Ne promiserasăm a ne serie — încep eu, ca să nu dicit, că sunt neglijent și nu mă ținu de făgăduială; der ce se-și scriu?

Să facu filosofă, istorie, pedagogie, și alte d'alde astea? Așa! Dêu crede-mi, că nu-mi prea vine la socotelă — și tu vei fi plictisită de așa ceva. — Scii ce? — Voi lua unu subiectu din viața de toate zilele, ilu voi desvolta prin nisce peripectii, pe care le șci, pôte, și astfel vom sta de vorbă cât-va.

Fii imparțială la critică. Așteptu cu nerăbdare răspunsul tău, până atunc primesce o strângere de mână prietinescă.

Êtă subiectul sub formă de *nuvelă*, pe care țu-o dedică ție:

Devotamentu și Sacrificiu

De câte-ori, amărită, disgustat de totă ce-lu înconjură, rățacia visătoră ceasuri întregi înăuntru pădurilor, sco-

borându văi adânci, urmărind cursul vr'unui riu, urcându stânci înalte și tocmai când obosia se așeja pe iarba verde și môle în vr'unu colțu perdatu.

În mijlocul acelei alte vieți par'că găsia o ușurare și atunc își da sboru liberu inimei triste a-și revărsa durerea; și... numai după multă vreme... din când în când își îndrepta privirea spre acea panoramă încântătoare, ce se desfășura vederei încetulu cu încetulu. — Căci, departe, înveluit în albastrul cerului senin, se dăriau șiruri de munți acoperiți încă cu zăpadă, la pôlele căroră domina pajște verde, tăiată de poteci întortochiate, ce se perdeau înăuntru lor. În dreapta, coline cu păduri de brați, a căroră verdetă majestosă încorona creștele lor, nelăsându să pîtrundă printre ramuri, clătinate din timp în timp de dulcea adiere a unui vântu ușor, de câtă câte-va cătătură indiscrete ale sôrelui, ca să se jõe vesele cu spumosele ape ale torentelui din vale, care totu venind mereu de sus, își săpase maluri adânci ca unu abis, și-și arunca sgomotosele sale unde într'altu

riu, ce și acela călătorește vecinic, de când umbra începe să se topescă sub cele d'intei zori ale zilei până în amurgul serei și d'atunc până când aurora, începându să se arete, înprăștiă puțin câte puțin negurile nopței.

...Alte-ori vesel, der ironic, mergea în vr'o excursiune cu prietini, ori conducea singur vr'o petrecere cămpenescă, ori vr'unu balu, și când toți credeau, că și *densul* va rămâne vesel până la sfirșit, tocmai atunc ilu cuprindea o tristețe adâncă, o măhnire nespūsă, unu disgustu de toate, și eșia, se ducea departe, să respire aerul rece ce i făcea mai bine, ce-lu înviora. Și, decă era noptea senină, privia lungu cu doru nemărginitu luna plină, ce se ridica încet la spatele vr'unei stânci și își urma mândru drumu-i luminându palid-păcutu cerul d'o albastrime frumôsă și presăratu de mii de stele. Respira cu plăcere mirosul îmbătătoru, ce-lu exala florile, și asculta cu atențiune acelu sgomotu monotonu al frunzelor, ce pară ca nisce șopte când vântul vorbeșce arborilor, cari ridicându-se într'alte regiuni, părea unu

imnu duios.

Simția atunc liniște, o indulcire în inima-i tristă, strivită sub greutatea durerii ce-lu cansuma, ér gândurile-i jalnice sburau, se duceau atatu de departe... Ș'in sufletu-i se deșteptau amintiri plăcute a unor ceasuri ferice, ce s'au trecut, cum trece visul nălucirea.

Nu mai astel, pribegind, dându sboru liberu gândirei, lăsându privirea să rătăcescă spre acele vederi pitoresci, peisage selbaticu-romantice, spre acele comori de varietăți ale naturei, cari atragă pe artistul pictor și inspiră pe amiculu poeziei, — numai astfel găsea puțină mângăere. —

Totuși de multe-ori dizea;

Nu mai am nict o dorință
De câtă cea de a muri
De când am perdatu simțirea
Și puterea d'a iubi.

* * *

Intr'o di făcu cunoscintiunei copile drăgălaşe cu aerul mândru și inteligentu

D'atunc vorbiră de multe-ori împreună și d'atâtea.... Cu câtu se cu-

ni-se numără cu agio bună, adecă în locu de 72 fl. 40 cr. cu 84 fl. și 80 cr. și în această monedă s'a transpusu în cassă.

Pe lângă, că adevărimu primirea susu arătatei sume, pe lângă călduroasă mulțămă în numele „Asociațiunei“ subscrisului presidiu nu va lipsi a comunica comitetului în cea mai de aproape ședință generosul daru alu D-văstră, carele în ochii noștri are prețulu denariului vându-vei din evangeliu, adecă înmiiu mai mare, decâtu miile putericoiloru pământului.

De ani trei deocă există societatea noastră, și fondulu său, casele sale, frumosul edificiu nou alu școlii superioare de fete, bursele împărțite la studenți și industriari, salariile profesorilor, în fine biblioteca, toate sunt făcute mai multu din colecte mărunte, decâtu din fonduri de multe mii.

Spre a vă informa și mai de aproape despre starea și activitatea noastră, nu lipsimă a vă transmite statutele și regulamentele noastre, după care va urma și colecțiunea foiei oficiose.

Dela presiidiulu comitetulu Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Sibiui, în 9 Augustu 1891 n.

Cu totă stima

G. Barițiu m. p.

SCRILE ȚILEI.

— 9 (21) Augustu.

Regina României bolnavă. „Monitorulu Oficialu“ alu României publică următorulu buletin: Numai de câteva zile M. S. Regina a pututu începe băile de mare la Veneția. Din nenorocire, din cauza slăbiciunei, Augusta Suverană a fostu silită a le întrerupe. Starea Majestăței Sale nu este satisfăcătoare.

Congresulu din Giurgiu. Cetimă în „Naționalulu“, că D-lu Mistriotis, rectorulu universității din Atena, în urma român, a adresatū unu apelū căldurosū studenților greci, prin care 'i invită să și delege colegii, cari vor trebui să vie la congresulu din Giurgiu, unde împreună cu delegații celor-alte state balcanice vor discuta bazele confederațiunei balcanice.

Generalulu Butter-Worth, președintele comisiunei americane pentru espozitiunea universală din Chicago, după cum anunță diarul „Bucarest“, a sosit în zilele aceaste în capitala României, însoțitū de mai multū delegații, pentru ca se invite guvernulu românū, de a participa în modū oficialū la această espozitiune, care se va ține în 1893.

Onomastica lui Kossuth în Bucuresci. „Egyetértés“ scrie, că în anulū acesta

onomastica lui Kossuth se va serba și în capitala valahă. „Spre acestū soopū dice numita fôia, s'a constituitū unū comitetū din tineri maghiari, ale cărorū inimī și acolo batū cu căldură ungurescă“. Comitetulu acesta va îngrijī, ca această mare și se serbeze în fie-care anū. De rëndulu acesta diua numelui marelui lorū expatriatū se va serba acolo în 24 Augustū st. n. (Luni) în sala festivă a „Societății maghiare buourescene“, la care serbare vorū lua parte toate notabilitățile maghiare din Bucuresci. Serbarea va fi împreunată cu unū prândū festivū și cu dansū.

Moștenitorulu tronului rusescū, după cum se telegrafază din Petersburgū, se va logodi în 3 Octomvre, cu principesa grecoasă Maria. Logodna se va săvârși în castelulu Fredensborg în Danimaroa.

Espozitiia dela Praga. — Numărulu intrărilor plătite la această espozitiie a atinsū până acum cifra de 1.281.696. Espozitiia fū cercetată în zilele de Sâmbăta și Dumineca trecută de 95.891 de persoane. Cehii vor face o manifestațiie simpatică cardinalului Lavigerie, care trece prin Praga la Carlsbad.

Ca medicū opidanū în Hunedora, ni se scrie, că a fostu alesū cu unanimitate d-lu Dr. Emilū Negruțiu din Gherla. Alegerea s'a săvârșitū în 19 Augustū n. c.

Pregătiri militare rusesci. Se dice, că efectivulu armatei rusesci se va mai mări. Se vorū forma din nou douăzeci de bataliōne de rezervă, cu câte două companii și douăsprădece regimente de infanteriă de rezervă, cu câte două bataliōne.

Studenți sërbi în Rusia. La cererea Sërbiei, se vorū primi la școlile superioare rusesci studenți sërbi, cari au absolvatū unu anu la gimnasiile sërbesci. În anulū acesta se vorū înscrie în universitate 65 de Sërbi, dintre cari 20 la universitatea din Kiev, 22 la cea din Petersburg, 14 la cea din Moscova, și 9 la cea din Odessa.

Banii bulgăresci de argintū, cari se vorū bate în viitorū, vorū purta pe o parte inscripțiunea: „Ferdinand I knez Bugarske“ (Ferd. I principele Bulgariei), și pe cealaltă parte va sta capulu principelui.

Sânțire de biserică în Șişesci. Parochulu Șişescilor, d-lu Dr. Vasiliu Incaciu, în numele său, alu senatului și credincioșilor din Șişesci invită la festivitatea sfințirei bisericei parochiale din Șişesci, care, precum se dice în invitare, este „votivă pentru s. unire a tuturor Ro-

mănilorū.“ Festivitatea va avē locū în 27 Augustū st. n.

Programă:

1) În 24, 25, 26 Augustū pregătirea credincioșilor la serbările sfințirei, prin exerciții de pietate religioasă în biserica cea veche parochială.

2) În 26 Augustū însăratulū cu litie în biserica cea vechiă.

3) Totū în 26 Augustū primirea procesiuniloru poporali și a oșpeților, cari vorū veni la serbarea sfințirei.

4) În 27 Augustū salutarea albei țile serbătorești prin 24 salve de trăscuri.

5) La 8 ore din ții primirea solemnă a Ilustrității: Sale Episcopului diecesanū, său a delegatului său.

6) La 9 ore se începū ceremoniile sacre. Discursulu de rămasū bunū dela biserica cea veche, de MOD. Iacobū Popū parochū de Bătaroi, fostū parochū în Șişesci, ăra celū dela Misa solemnă de MOD. Augustinū Pelle, protopopū, parochū în Pomi. Apreciațiunile serbătorești de MOD. Gavriilū Lazarū de Purcărețū, protopopū, parochū în Sanislău.

7) După s. Liturgie urmază dezvoltarea monumentelorū întru onōrea și amintirea glorioșiloru bărbați și distinși eroi ai catolicismului și mari binefăcătorū ai nēmului românescū; Piu IX, P. R. și Atanastu Anghelū, episcopulu s. Uniri. Discursulu ocașionalū de Rasmulū Titū Bud Vicarulū Marmației.

8) La 1 oră banchetū festivū. (O posată 1 fl. 50 cr.)

9) La 4 ore însăratulū.

10) După însăratū petrecere poporală.

11) La 8 ore sēra se începe petrecerea de vară arangiată în folosulū bisericei. (Biletulu de intrare; dela persoană 1 fl., familie 2 fl.)

12) Cântările vorū fi executate de corul vocalū din Sēini, eventualū combinatū cu alte coruri, sub conducerea d-lui D. Cionca.

Șişesci, 10 Augustū 1891.

Comitetulu arangiatorū.

„Șişesci, 10 Augustū 1891. Se vorū prepara cuartire pentru oo. oșpeți cari vorū participa la serbări.

Manifestațiunii franco-ruse.

În 17 Augustū n. c. s'a ținutū în Parisū, în circulū de iernă, o adunare, la care au luatū parte grupulu boulangist și vre-o 30 de revoluționari, cari avurū să lupte cu boulangiști pe viēță și pe mōrte, fiindcă ei voiau să impedece prin strigăte însuflețirea produsă în mulțime prin cântarea imnului rusescū și a marsei-laisei, și prin fâltăirea stindardelorū franceze și rusesci, cu cari era decorată sala.

Unū revoluționarū se apără cu cuțitulū și rāni pe unū boulangistū. După ce revoluționarii au fostu dați afară din

sală, începurū vorbirile boulangiștilorū. Președintele adunării Silvan dișe, că marele poporū rusescū s'a convinsū, că se pōte înțelege, deși nu cu guvernulu franceșū, dēr cu poporulu franceșū; trebuie să protesteze în contra visitei escadrei franceze la Portsmouth, pentru că această se face pentru regina Angliei, care a consimțitū la ratificarea tractatului, care răpi Franciei Alsația-Lotaringia.

Se nāscu o mare însuflețire, când se auți cânteculu imnului rusescū. Unū revoluționarū, care strigă: „După adunare ne vomū revedē“, fū arnoatū afară din sală. Deputatulū Laur, aminti, că atunci când a triumfatū politica lui Ferry, s'a făcutū încercare pentru o apropiere între Francia și Germania (Strigăte: Josū cu Ferry!), că Anglia s'a alăturatū la alianța triplă: (Strigăte: Josū cu Anglia! A-plause prelungite). Laur întrebă apoi: „Cine a pusū la cale alianțā cu Rusia? Ore guvernulu? Nu. Poporulū!“

Oratorulu de căpetenie a fostū deputatulū Millevoje. Boulanger, dișe elū, a fostū primulū partisanū alū alianței rusesci, (A-plause prelungite și sgomotoșe. Trăiescā Boulanger!). Trebuie să se țină sēmă și de poporū, pentru că poporulū a făcutū alianța franco-rusă.

Leulū poporului franceșū a răcnitū. Acum nu mai trebuie, ca să i-se turbure liniștea. Francia merge însă la Portsmouth, pentru ca să salute alianța quadruplă și pentru ca să adevărescā sclăvia Alsației-Lotaringia. Trăiescā unirea franco-rusă, va să dișe pentru viitorū: Trăiescā gloria! Trăiescā Francia! Mulțimea strigă: Să trăiescā Rusia! Trăiescā Alsația-Lotaringia! Trăiescā Rochefort!

La fine se luă următōrea rezoluțiune: Dece mii de Franceși adunati în Cirque d'hiver adresēză împēratului Rusiei și națiunei sale sincera lorū mulțămă pentru primirea escadrei franceze în Kronstadt, își esprimă părerea de rău, că guvernulu franceșū a trimisū această escadră la Portsmouth și adresēză frațiloru Alsațieni și Lotaringieni espresiuinea înaltei lorū încrederi și a speranțelorū netrecătoare și dorescū, ca Austria și Italia să fiă stăpāni pe destinele lorū și să alēgă astfelū de bărbați de statū pentru conducerea politicei lorū, cari suntū capabili, să asigure pacea și libertatea, strigă în fine: Trăiescā Rusia! Trăiescā Francia! Trăiescā Alsația-Lotaringia!

Înainte localului de adunare se întâmplă unū accidentū regretabilū. Nisce revoluționari, cari observarū pe deputații Laur și Millevoje în strāsura, îi încunșurară și aruncarū cu petrii în ei. Unulū dintre revoluționari sloboți unū revolverū care rāni pe visitiu. Poliția impresurā mulțimea și arestă pe atentatori. Deputatulū Laur nevătămātū, Millevoje e rānitū ușorū lângă ochi.

Bōla împēratului Germaniei.

De cātva timpū tōte diarele se ocupă despre bōla împēratului Germaniei.

Scimū, că aflāndu-se împēratulu Wilhelm pe vaporulū „Hohenzolern“ a alunecatū și a cădūtū, causāndu-și o contuziune la genunche, care'lū sili să stea în patū. Diarele germane diōu, că contuziunea această nu e gravă și că împēratulū în scurtū timpū va fi în stare să ia parte la manevrele germane și austriace. Diarele franceze însă, cu tōte desmințirile foilorū germane diōu, că bōla împēratului e fōrte gravă, fiindcă nu provine din cauza contuziunei dela genunche, ci împēratulū suferē de epilepsia și de o bōlă acută de urechi.

Unū diaru franceșū a primitū o telegramă din Berlin, în care 'i se anunță, că împēratulū Germaniei se află greu bolnav la Kiel, unde e cuprins de dese accese de furie, cari pociunesc mari spaime celorū din jurulū său. Servitorii și pagii au declaratū, că nu mai intră singuri în odaia împēratului. Intr'unū accesū de furie, împēratulū a aruncatū unū vasū de porcelanū în capulu unui pagiu. Doi mateloți, cari au desertatū, au declaratū,

nosceau mai bine, cu atâtū ea 'i se părea lui mai simpatică, mai apropiată.

Odată pribegiră prin pădurī, prin văi, pe stānoși, și când se odihniră sub pinī, sub brațī, ea cânta atâtū de dulce și armoniosū, că'lū transportă în lumea iluziunilor unor timpuri perdue din cercul realității. — Ș'apoi când ea îi zimbea atâtū de seducătorū, elū o privia lungū, cu dragū, cu dorū, și îi părea atâtū de frumoasă, așa de încântătoare, că uita totū ce suferise și ar fi voitū se nu mai mōră, căci atunci 'i se nāscuseră în sufletu-i măhnitū alte dorințe și în inimă îi inviēră alte simțiri. —

D'abia se făcuseră intimi, când o întâmplare ore-care îi despărți.

Ce scurtū au fostū momentele lui de mulțumire sufletescă!

Nu multū după aceea elū se bolnăvi greu.

Era în cele depe urmă momente, rațiunea însă totū nu și-o perduse.

Cerū de scrisū, 'i se dete. —

Sorise cu mâna tremurândă;

„Nu multă vreme după ce pământulū rece și acoperi sioriulū și toți o îngropase în cea mai adēncă uitare, am voitū se o uitū și eu.

„Am încercatū de atâtea-ori să ștergū „din mintea mea frumoasă ei figură, să uitū suvenirea acelorū ore fericoite pe-trecute împreună, acelu timpū de duloi extase, când simțiamū, cum sufletele noastre se perdeau în reverii, am oantatū uitarea, și-n sgomotulū lumei și-n liniștea naturei. — Zădarnicū! — Găsisemū o mică consolare, — dēr ceasurile de mulțumire trecură așa de repede, că nicū nu știu, deocă a fostū visū frumosū, căci când iluziunea s'a sfērșitū, m'am tređitū plāngēndū.

„Am iubitū în viēța mea numai o dată, am iubitū însă sfântū și cusinceritate cea mai adevărată, — am fostū adoratū în chimbū. — Dumneđeu însă n'a voitū a ne lāsa să ne unimū și'n fața omenilorū, cum ne unisemū în taină în fața Lui, și trimise cruda mōrte d'o răpi, ș'o duse într'alte lumi lumī. — D'atunci am pribegitū, fără pace

și chinuit de suvenirea timpurilor d'impreună.“

„Acum, când e să morū, am numai o singurā dorință: — ne putēndū fi lângă dēnsa, voescu să fiu îngropatū în valea adēncă, la marginea apei, sub teiulū plecatū, în liniștea serei când luna luceșe și vântul adia și numai cunună de flori de pădure, albastre, numite nu mē uita să fiă lāsātă pe mormēntulū meu.“

Când termină de scrisū, sōrele își trimetea cele de pe urmă rađe, cari cădēndū pe fruntea lui galbenă, par'că o încunșurau ca o aureolă.

Cu aureola se stinse și ultima-i suflare.

A doua ții — o singurā cunună de flori albastre, numite nu mē uita, împodobia pământulū încă prōspētū, ce acoperise unū mormēntū din valea adēncă, lângă marginea apei, sub teiulū plecatū. Cununa a fostū făcută și chiar aședatā de o copilă cu aerulū mândru și inteligentū.

d'Apolodor.

că împăratul într'unu accesu de furie a voit să ucidă pe principele Henricu.

Cerculă felu de felu de svonoru, carl de carl mai ciudate. Aşa se povestese, că împăratul ar fi datu ordinu să aresteze pe principele Bismark. Accesele de furie, se dice, că l'au schimbatu la faţă așa de tare, încotu împărătesa a leşinat, când a intratu în odaia lui.

Foile germane cum am dîsu, desmintu în modu categoricu scirile aceste, dicendū că suntu lipsite de ori ce temeiu. Poliția din Kiel a espulsatu pe toți diaristii germani și străinū de aici, cu excepțiunea diaristiloru guvernamentali.

Studentii români și studenții poloni.

Studentii români dela Bucuresci au adreătu președintelui societății studenților poloni următorea scrisore:

Camarați!

Am luatū cunosoință din diarele maghiare de scrisorea voastră, cătră camarajii din Budapesta în cestiunea memoriului lorū. Voi dați espresiune simpatiloru vōstre pentru poporul maghiarū și condamnați memoriulu studenților români.

Regretămū din sufletū, că n'ați primitū memoriile nōstre, pe carl noi vile-amū trimesū în numărū mare, ca pretindendi; căci decă ilū primeați și decă luați cunosoință de dēnsulū, pronunțarea voastră era să fiā în deplinā cunosoință de cauzā.

Vē trimetū dēr din nou și vē mār-turismū, că avemū cea mai mare ordi-nă, că cetindu-lū, voi vē veți schimba opiniunea voastră.

Veți ceti din elū, că elū apără drepturile tuturorū naționalitățilorū din monarhiā, între care vē numerați și voi. Veți vedea din elū, că spiritulū de ordine și devotamentulū pentru ideile de libertate și de umanitate ne-au călăuzitū în opera nōstrā.

În scrisorea voastră voi vorbiți de unū dușmanū, care e comunū vouș și maghiarilorū. Din memoriulu vostru voi veți oeti, că acelu dușmanū este și alū nostru și că tocmai în fața pericolului, care ne amenință din partea lui, noi amū cređutū că este o datoriā pentru noi de a arāta lumei, că aceia, carl slăbescū forțele nōstre comune de rezistență și care tulburā pacea din orientū ușurāndū lucrarea de subminare a colosului de la Nord, suntu maghiarii.

Camarați! Ați cetitū apărarea înainte de a oeti învinovățirea și nu e vina voastră că ați fostū înșelați. Cetindū și învinovățirile voi veți vedē, că nu dis-culparea lorū face obiectulū memoriului maghiarū, ci tendința de a mistifica opiniunea publicā.

Dēr vē declarāmū, că nu am cetitū fără ore-care mirare scrisorea voastră, fiind-că noi nu ne putemū împăca cu gândulū, că atuncī, când o voce se ridicā în favōrea celorū oprimați și amenințați în esistența lorū naționalā — aceștia — și între dēnșii sunteți și voi, să simpatizeze tocmai cu opresorii și să-i încurageze în opera lorū de tirāniā.

Avemū însă mângăierea, că ați fostū înșelați. Și acēstā mângăiere e mai mare când veți șoi, că poporulū românū liberalū, și cu sentimente umanitare simpatizează cu popōrele nefericite. Și Romānii din Regatū vē potū spune cu mândriā, că simpatiile lorū pentru poporulū poloneșū suntu mari, și sincere. Aici în regatū s'au adăpostitū și se adăpostescū încă martirii voștri naționali, scāpați, de furci, sēu de ocele Siberiei. La univērsitatea nōstrā d'aceia avemū numēroși camarajii, fii acelorū martiri, frații voștri, care au găsitū ospitalitatea tradiționalā a țerei nōstre, carl gustā beneficiile culturale în școlēle nōstre, și carl mār-turisescū cu satisfacțiune, că trāescū ca frați cu camarajii lorū romāni.

Aceștia suntu titlurile nōstre de onōre, și armele cu carl combatemū

pe dușmanii libertățilorū, umanității și păcei.

Și ori cătū Maghiarii s'ar lāuda, că au primitū aprobarea voastră, condamnāndū voi memoriulu nostru, pe care ilū considerați ca unū „signum temporis“ nenorocitū, să fiți convinși, că acēsta nu ne va împiedeca de a simpatiza cu poporulū vostru, și cu toți cei oprimați, fiind-că pe noi, în lupta ce amū întreprinsū, nu ne călăuzescū alte interese decă spiritulū de ordine și iubirea nesfērșită pentru pacea, libertatea, și des-voltarea naționalā a celorū tiranizați.

În legăturā cu acēsta, ne și permitēmū a vē ruga să bine-voiți a ne arāta condițiunile, în care voi sērbătoriți jubileulu de 25 de ani alū asociațiunei vōstre și în speranța acestui rēspunsū apropiatū, vē rugāmū să primiți salutā-rile nōstre colegiale.

Rușii la espozițiunea din Praga.

Diarulū „Narodni Listi“ dice cu privire la sosirea Rușilorū din Kiev la Praga, că timpulū, când era să sosescū aceștia, n'a fostū esactū cunoscutū, căci dealtmintrelea li-s'ar fi făcutū o primire ostentativā. Diarulū amintitū dice, că poliția va fi forțe veselā, că în privinta acēsta n'a sositū din Kiev o scire esactā apoi publicā următorulū raportū despre petrecerea Rușilorū în Praga.

În ziua de 17 Augustū la 2 ore după amēdi se adunārā Rușii în localitāțile de jos ale resursei cetățenilorū din Praga, unde însă li-se dete a înțelege, că poliția a interdișū, ca membrii resursei să stea împreunā cu Rușii în localitāțile resursei.

La 3 ore plecarā Rușii în trāsuri la espozițiune. Intrārā în palatulū industriei, unde li-se spuse, că e interdișū să-i primescū prin o cuvēntare și furā rugați ca să o ia acēsta la cunosoință și să fiā în liniște.

Dupā ce Rușii vizitarā espozițiunea, intrārā dupā doue ore ērāși în palatulū industriei. În cāteva minute se adunārā mai multe mii de omeni. Rușii se duserā la organele espuse în palatulū acesta. Unulū dintre ei cāntā innulū austriacū și apoi innulū rusescū.

Când se dete acesta înlăturū dela organe, publiculū ilū impresurā, ilū ridicā pe umeri și-lū purtarā prin sala espozițiunei, strigāndū: „Trāescū Rușii! Hura!“

Diarulū „Narodni List“ cu data de 18 Augustū scrie, cu privire la oș-peții Ruși din Praga, următorele: „Directorulū gimnasiului din Kiev, consilierulū de statū Peter, a fostū acelu bārbatū, care în Duminea trecutā a cāntatū în localulū espozițiunei innulū rusescū. Elū a fostū acela, care cu căciula sa albā a vātāmatū ochii poliției și ai guvernatorului. Erī la 9 ore înainte de amiați apārū unū polițistū în locuința directorului Peter și-i aduse citațiunea, în urma căreia acesta trebui să se presente imediatū la direcțiunea poliției, dēr consilierulū Peter nu putū veni, decātu la 10 și jumētate ore, când imediatū a fostū introdusū la directorulū poliției R. v. Stejskal, care în tonū strictū ilū întrebā, că de ce a cāntatū innulū rusescū și de ce a purtatū căciulā albā. Consilierulū de statū Peter rēspunse, că elū scie innulū acesta, așa dicendū în modū mecanicū, fiind-că acasā ilū cāntā dîlnicū înainte copiilorū sēi, pentru ca aceștia să fiā pētrunși de sentimente patriotice. Fia care pōrtā în Rusia o căciulā albā fiind-că e ușorā, efinā și apără forțe bine în contra rațelorū sōrelui; prin urmare elū cautā să introducā acēstā căciulā în totā lumea, așa și în Praga. Indatā ce sosi în Praga l'au întrebātū mulți despre căciulū albē. Directorulū poliției deose, ca consilierulū de statū Peter să părăsescū în 18 Augustū pānā sēra orașulū Praga și apoi să se depār-teze cătū mai cuvēndū din Boemia și Austria“.

Diarulū „Narod. List.“ desminte

dupā acēsta scirea oficiōsā despre în-tēlnirea guvernatorului cu Rușii în espozițiune. Numita fōia anunță apoi următorele: Astādi se va face în espozițiā unū concertū monstru, cu concursulū tuturorū musicelorū militare. Comandan-tulū regimentului de infanteriā Nr. 28. colonelulū Horak, chiemā erī la sine pe toți dirigenții musicelorū militare, pentru ca să delibereze asupra concertului. La întrebarea, ce felū de atitudine să ia dirigenții, la casū decā publiculū va cere să se cānte „Kde domov muj“, dice colonelulū că ei să declare, că au uitatū notele cāntecului acasā și sub nici o condițiā să nu cānte. Pentru însuflețirea poporului cehū, adaugā „Narodni List“, nu suntu de lipsā note pentru innulū acesta și pentru „Hej Slovane“, poporulū însuși va cānta fără note aceste cātece.

O scrisore a lui Kossuth.

Ludovici Kossuth a adresatū deputatului Ignatiu Helfy o scrisore, în care își exprimā mulțumirea, ce i-a făcutū o lupta desfășuratā de Kossuthiști în contra reformei administrațiunei.

Se bucurā nespusū de multū bētrā-nulū revoluționarū, că lui Szapary nu i-a succēsū a introduce administrațiā de statū, „deși chiar și pe corōnā o făcū sēcortescū în favorulū nisuițelorū sale.“

D-lū Szapary, dice Kossuth, „care cu puteri atātū de încordate trage în jugulū curții vieneze, precum trāgeau o-diniōrā străbunii lui în jugulū turcescū, outēzā a dice, că d-vōstrē ați sgduitū vața parlamentārā.“ — Asta nu-i ade-vēratū, dice Kossuth. „Faptū este, că d-vōstrē ați datū unū avēntū parlamentarismului ungresc. D-vōstrē ați deșteptat atențiunea lumei față cu parlamentulū ungrescū și în urma acestei atențiunī, opiniunea publicā incepe să credā, că acelu parlamentū totuși nu este toc-mai așa o „chambre introuvable“, care să nu aibā altā chiamare, decātu aceea, de a înregistra poruncile absolutiste ale curții din Viena pe hārtiā de caracterū constituționalū. Dēu-dēu, încā pōte să ajungemū timpulū acela, când le-va trebui să-și tragā sēma cu Maghiarii.“

În fine Kossuth întrebā, decā „avēntulū, ce l'au datū Kossuthiștii parlamentarismului ungrescū, va deștepta ore pe Maghiarii din somnū?“ Indēmā, ca de aci înainte să nisuescā a da unū aseme-ne avēntū și comitatelorū, să deștepte pe cei amorțiți și să ia parte cu miocū cu mare la viața publicā.

Cuvintele revoluționarului Kossuth de sine se înțelege, că suntu întēmpinate cu viu entusiasmū din partea invēțaceilorū sēi.

O broșurā revoluționarā în Sērbia.

Din Belgradū se scrie: Abia a e-itū dia Belgradū regentulū Risticī și ministrulū-președinte Pasić, și partida revoluționarā, alcătuitā din emigrați și din membri de tōte partidele, a și datū nouē semne de viață printro scriere volantā, publicatā sub titlulū: „Revoluțiā de josū și de sus.“ Autorulū anonimū alū broșurei s'a descoperitū în persōna unui comerciantū fruntașū din Belgradū, care numai decātu a fostū prinsū și arestatū.

În broșurā se atacā cu vehemență guvernulū radicalū din cauzā că a scosū din țērā pe Natalia. Partida radicalā, dice autorulū broșurei, în urma rapo-rțilorū politice esterne s'a abātutū ce-i dreptū, dela programulū sēu originalū, dēr scopulū principalū alū lui totuși a rēmasū: adecā scopulū de a strimțora pe Austro-Ungaria în Orientū, de-a sdrobi dinastia naționalā, în casulū când acēsta s'ar supune, și de a crea o Sērbia mare cu ajutorulū Rusiei.

Pe lângā politica de astādi însă nu se pōte ajunge nici unū scopū. Trebuie nimicā constituțiā datā de Milanū și în loculū ei trebeu restituitā o constituțiā nouā, ori constituțiā cea vechiā; de-alt-

mintrelea „o vomū pretinde acēsta și încā într'unū modū, care va pune în uimire totā lumea. Er pe voi vē vomū trimite ca să guvernati în Congo, ori în Sudanū.“

Pe regele Alexandru ilū ia în apărare broșura, dēr se îndoesce în viitorulū lui, deorece întrū tōte crescētorulū lui este tatālū sēu.

Austro-Ungaria încā nu este cruțatā în broșurā, mai virtosū în ceea ce privesce Bosnia și Hertegovina. Sērbii, se dice în numita broșurā, suntu în dreptū de a pretinde pentru ei aceste provincii, deorece mai curēndū, ori mai tārđiu totū sub stāpānirea Sērbilorū vorū veni ele.

În fine broșura se ocupā cu stările „nesuferibile“ din Bulgaria, pe carl Rusia nu peste multū le va curma.

Broșura, se înțelege, a fostū numai decātu confiscatā, dēr cu tōte acestea mai multe mii de esemplare au fostū împrāștiate prin poporū.

Correspondența „Gaz. Trans.“

De pe valea Budacului, 17 Augustū n. 1891.

Mari pregătiri se facū la reședința comitatului Bistrița-Nāsēudū pentru primirea solemnā a Maiestății Sale, care e așteptatū aici pe ziua de 12 Septemvre st. n. Mai bine de o lunā de dīle, frumōsele case ale comitatului s'au deșertatū de funcționari, cancelariile de tōte categoriile se ținū în alte localuri prin cetate. Se facū adaptări nouē la casele comitatului; cu unū cuvēntū, tōtā Bistrița și împrejurimea e în ferbere.

Din partea deregătorilorū comitate-tense s'a datū ordinū la tōte comunele din comitatū, ca pe ziua de 13 Septemvre, din fiā-care comunā să se alegā cāte 10 bārbați, 10 femei și cāte 10 copile dela 11—13 ani, carl îmbrācate frumosū în vestminte de sērbātore să se presinte la Bistrița sub conducerea primarilorū și a notarilorū.

Încā nu am pututū afla pānā în presente, ce ținutū vorū lua Sașii și pu-ținii Maghiarii din comitatū, cu privire la acēstā dispozițiune. Ce se ține de noi Romānii acestui comitatū, a mea părere, adoptatā și de alți bārbați, cărorā le zace la inimā sōrtea poporului nostru românū, este, ca încā de cu bunū timpū inteligența nōstrā dela sate, — preoții, invēțalorii și alți cărturari, — să-și ținā de datoriță a se îngrijii, ca poporulū nostru, și o deosebire cele 30 persōne din fiā-care comunā, decā tocmai vorū fi silite a se presenta, amēsuratū ordi-nului datū, să se presente celū puținū așa, ca în tōtā ținuta lorū să se observeze bunul cumpētū. Sē lase la o parte luc-sulū de îmbrācăminte, acelu verme ne-odihnitū, care în aceste timpuri grele, rōde mereu la rădēcina bunāstărei nōstre materiale. Sē se îmbrāce în portū curatā naționalā, lucratū de māna propriā a femeilorū nōstre, să se ferescā a adopta vre-unū portū străinū și cătū se pōte, să ocolescā șatra Armēnului și a Jidanului, ēr cei 10 bārbați să nu înlocuiescū opinia cu scumpa încālțăminte a cismarului.

E. P. . . nu.

Cununiā. În 21 Iulie s'a cununatū în Reghinulū sāsescū d-lū Sabinū Bardoșy din Băița Zarandului cu d-ra Maria Bogdanū Feierū. — Dorimū fericire tinerēi pārechii!

DIVERSE.

Nerușinare la culme. Judecātorulū (cātră acusatū, care nu scia limba țērii): „Mișelule, cum îndrāsnesci D-ta, să furi într'o țērā, a cărei limbā nici nu o cunosci.“

Ōre elū scie? Mama: De ce te temī așa de cāne? Tu scii că „cānii, carl latrā nu muscă. — Fica. „O sciu, dēr nu sciu, că ore cānele o scie?“

Proprietarū:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorū responsabilū interimalū:
Gregoriu Maiorū.

Cursul pieteii Braşovului.

din 19 Augustu st. n. 1891.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Banenote romănesci, Argintu romănescu, Napoleon-d'ori, Lire turcesci, Imperiali, Galbini, Scris. fonc. „Albina”, Ruble rusesci, Mărci germane, and Discontul.

Cursul la bursa din Viena.

din 17 Augustu a. c. 1891

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Renta de aur, Renta de hărtie, Imprumulul căilor ferate ungare, Amortisarea datoriei, Bonuri rurale, and Losuri pentru regularea Tisei și Seghedinului.

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria and Romania/Foreign countries. Rates are listed for 3, 6, and 12 months.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Table showing rates for Sunday editions for Austro-Ungaria and Romania/Foreign countries.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a serie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

De închiriatu

suntu podurile fabricii de ulei din Blumena pentru depositoryu de bucate incepundu dela 29 Septevre 1891 incolo pe unulu seu mai multu ani.

Informatiune mai de aproape se da in cancelaria subsemnatei Eforii, edificiuu gimnasialu, Braşov, suburbu Scheiu, Groveri.

Eforia școlorū centrale române ort. res.

Agentura Bucuresci.

Unu comerciantu din oraşulu Remscheid, reprezentantulu celoru dinteu mari fabricanți germani ai

INDUSTRIEI DE MARFURI DE FER

căltorindū prin Romănia, caută unu asociatū calificatū și cu cunoscința perfectă a limbei române, care să aibă și unu micu capitalū in banū gata.

Oferte sub C. 90, 11 la Rudolf Mose in Colonia (Köln).

Se caută o

MENAGERĂ

(GĂZDĂ) pentru institutulū „Maria-Domna“ in Iași, care se scie romănescu și a serie.

A se adresa la Direcțiua Institutulu.

644,3—3

Mersulū trenurilorū

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 20 Iulie 1891.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, Teius-Aradu-B.-Pesta, Copşa-mică-Sibiu) and rows for stations and train types. Includes prices and times.

Nota: Numerii încuadrăți cu linii grōse însemnăză orele de noapte.